

A környezetpolitika szükségessége és hiánya...

*Közös gondolkodás jövőnkéről a PPKE JÁK-on
2018 tavaszi szemeszterében*

HOGY
HATÁROZNAUNK
MEG EGYETLEN
RÖVID
MONDATBAN?:

KÖRNYEZET

FENNTARTHATÓ

POLITIKA

„Űrhajónk”: a Föld
zárt
anyagforgalmi rendszer!

A Föld egy kis bolygó.

Az emberhez képest igen nagy, de a felülete korántsem végtelen.

A föld felületén egy vékony rétegben él az emberiség – ez arányaiban vékonyabb mint ha egy alma héjában élnénk!

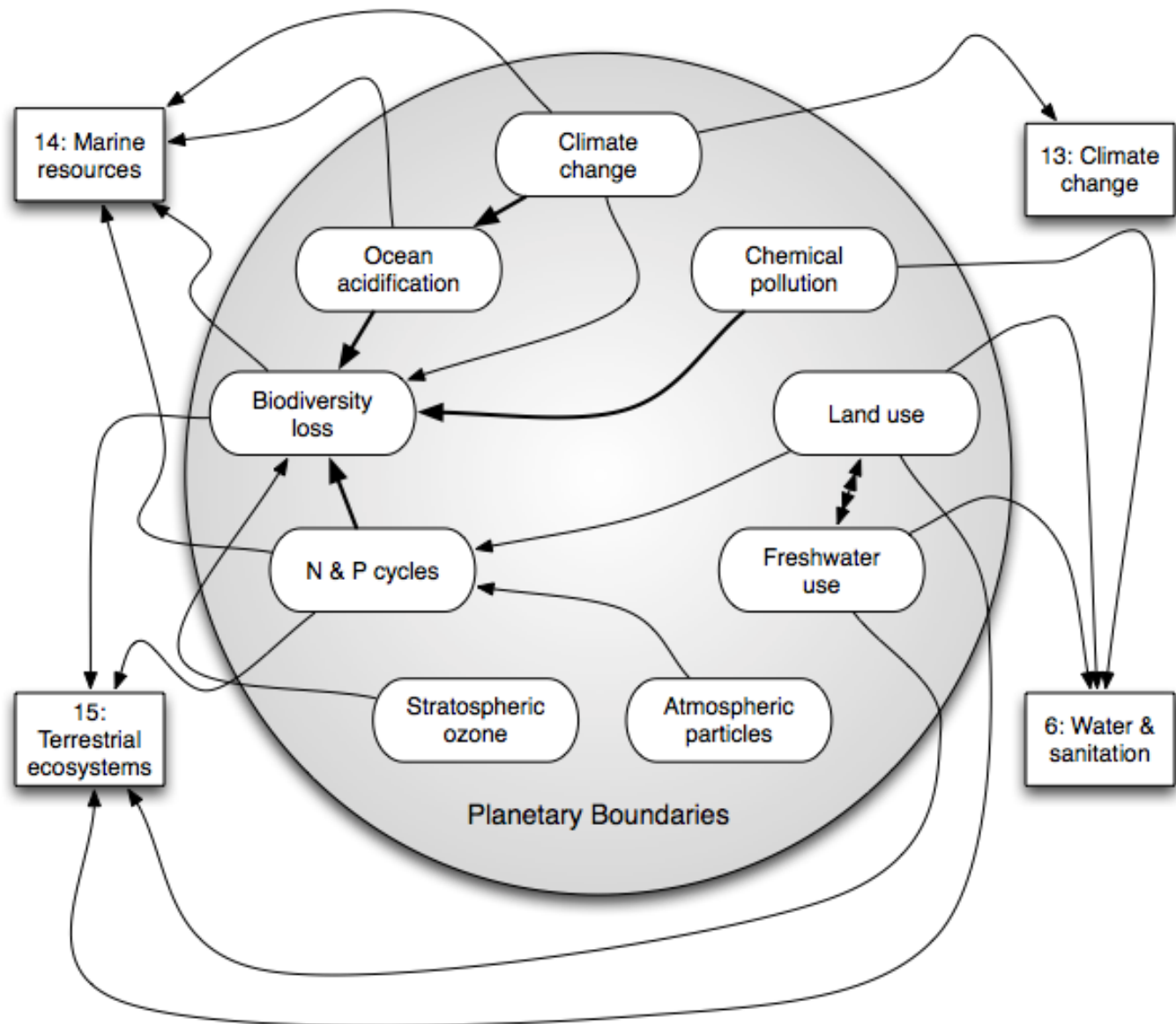
Ráadásul „almánk héjának” kevesebb mint harmada szárazföld!

Növekedni a minket tápláló réteg rovására tudunk csak.

TERMÉSZET

(Összetett rendszer!!!)

TERMÉSZET

KÖRNYEZET

TÁRSADALOM

A Föld bolygó, mint *összetett
anyagforgalmi rendszer*

alrendszere a

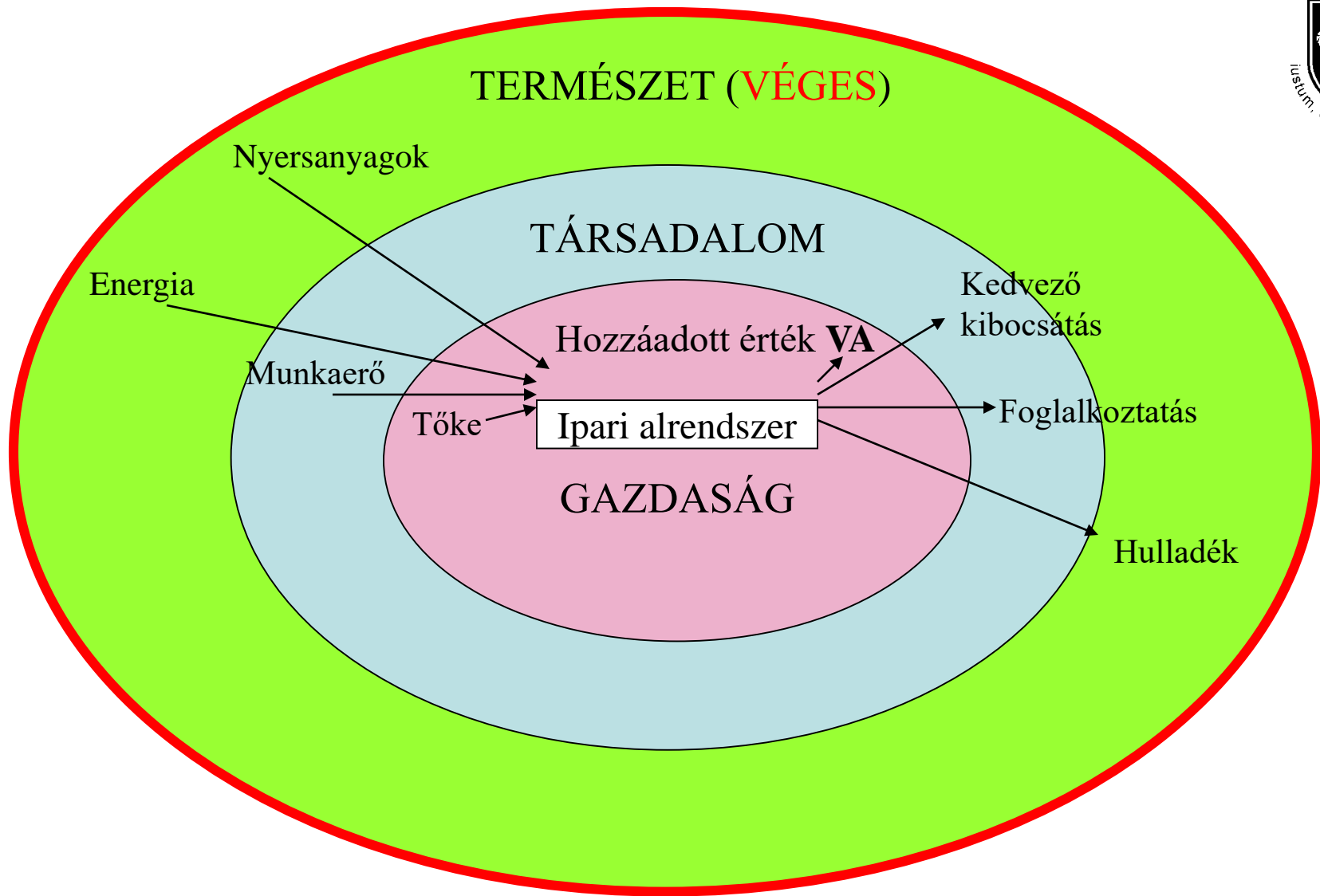
bioszféra,

ennek alrendszere a

társadalom,

ennek alrendszere a

gazdaság

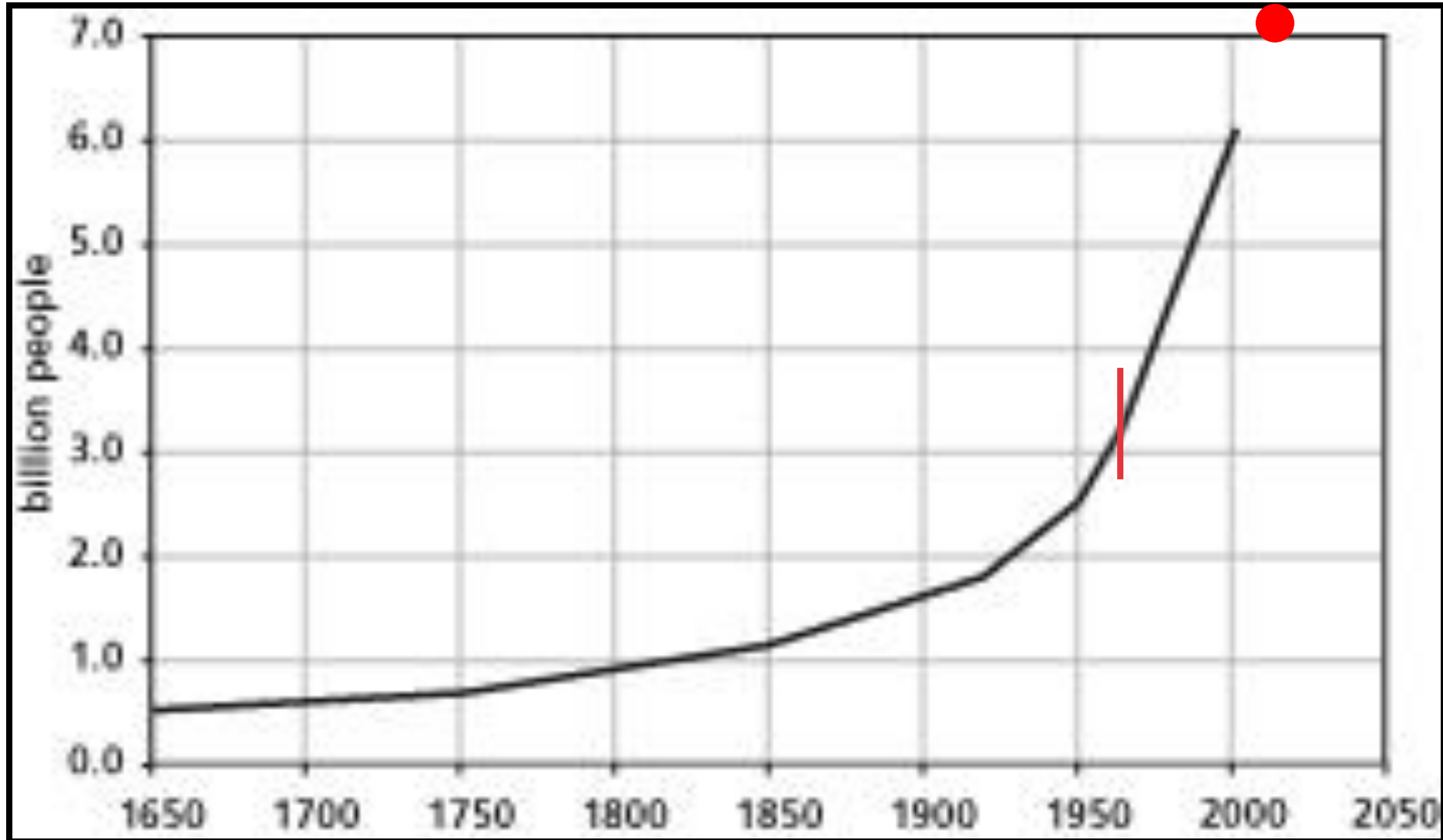
- Egymásba ágyazott alrendszerek, azaz hierarchikus rendszer
- egyenként is többszörösen összetettek
- fizikailag zárt rendszer, azaz végső méretei *nem* változtathatók, belső arányai, folyamatai, alrendszereinek mérete és egyensúlyi állapota *igen*.

A Föld eltartóképesége véges, és kiszámítható...

A Föld népessége 1650-2010 közt

Meddig mehet ez így?
Meddig lehetséges zárt
rendszer egy alrendszerének
növekedése?
Meddig tart el minket az
„almahéj”?

Kiszámítható-e a földi bioszféra eltartóképesége?

Mi mindentől függhet?

Milyen mértékegységben „jön ki”?

Nézzünk előbb egy
hétköznapiabb példát:

*„Mire elegendő
a pénzünk??”*

Elég-e a pénzünk?

4-et választhatunk mi ...

Létszám

[fő]

**Fogyasztás,
eszköz- és szolgáltatás**

[/fő, év]

**Kamatozó tőke,
„családi ezüst”**

[Ft]

**Költségszint,
árszínvonal**

[Ft / termék, szolgáltatás]

**Igénybevétel
időtartama**

[év]

„Mire elegendő” a Föld?

Kiszámítható az
eltartóképesége?

Mi mindentől függ?
Miben „jön ki”?

Mitől függ a környezet *eltartóképesége?*

4-et mi választhatunk...

Népesség
[fő]

Fogyasztás

[egység (termék v szolgáltatás) / fő / év]

Erőforrások

[anyag, új anyag/év,
nyelőkapacitás/év]

Technológia

[nyersanyag/egységnyi termék]
+ [kibocsátás/egységnyi termék]

**Igénybevétel
időtartama**

[év]

A Föld eltartóképesége
kiszámítható, így elvileg
tudhatnánk igazodni
hozzá!

*Mit teszünk ténylegesen,
mi történik valójában,
mik a kilátásaink,
hogyan változnak az
erőforrásaink a
közeljövőben?*

Nagyon tömören a nem-megújulókról:

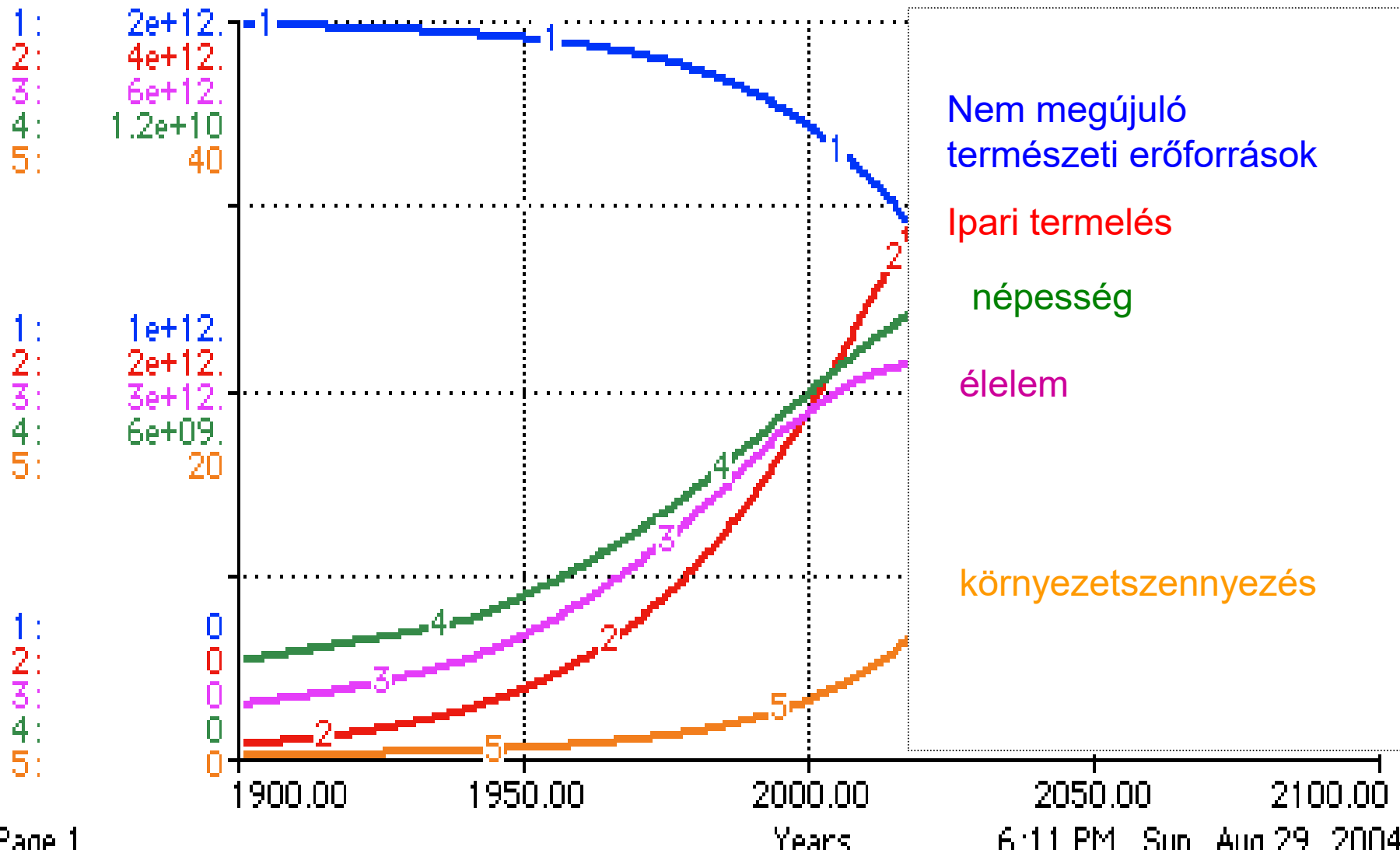
(nem-kamatozó betétek, „családi ezüst”)

Globális változók, 1900- 2015

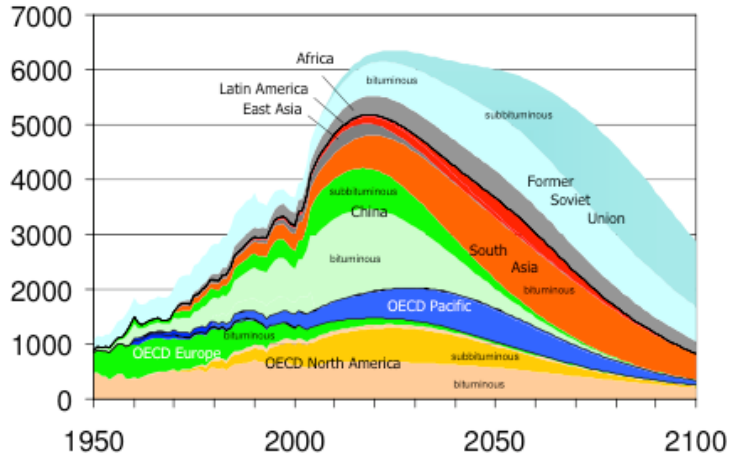

(Dennis Meadows ábrája)

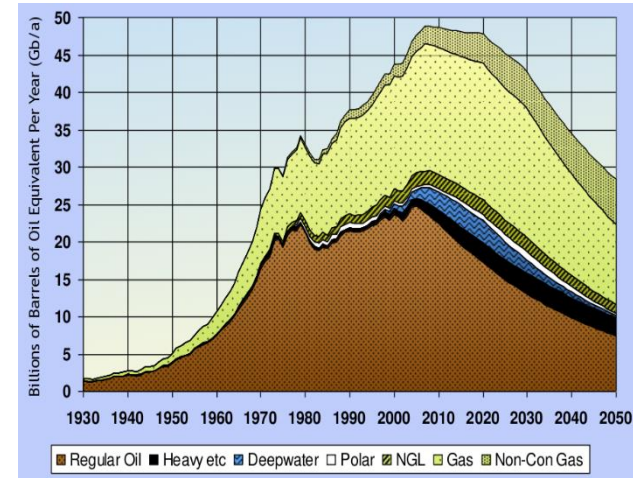
1: nr resources ... 2: industrial out... 3: food 87 4: population 1 5: ppoll index 143

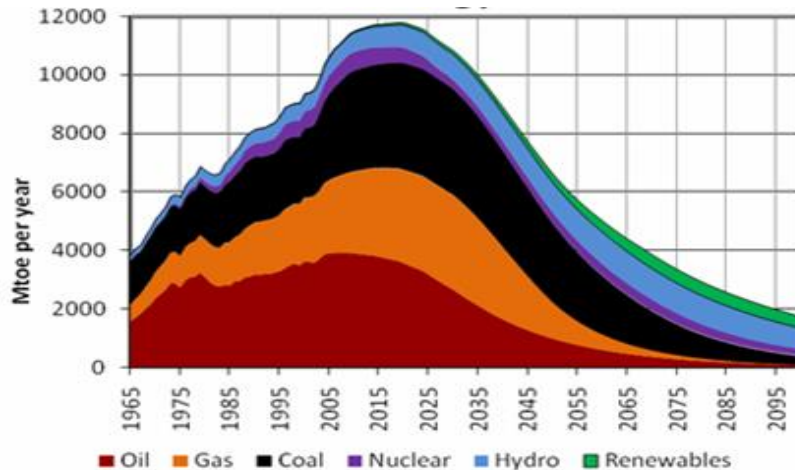
Energiahordozók „csúcsidőben”

Szén 2015

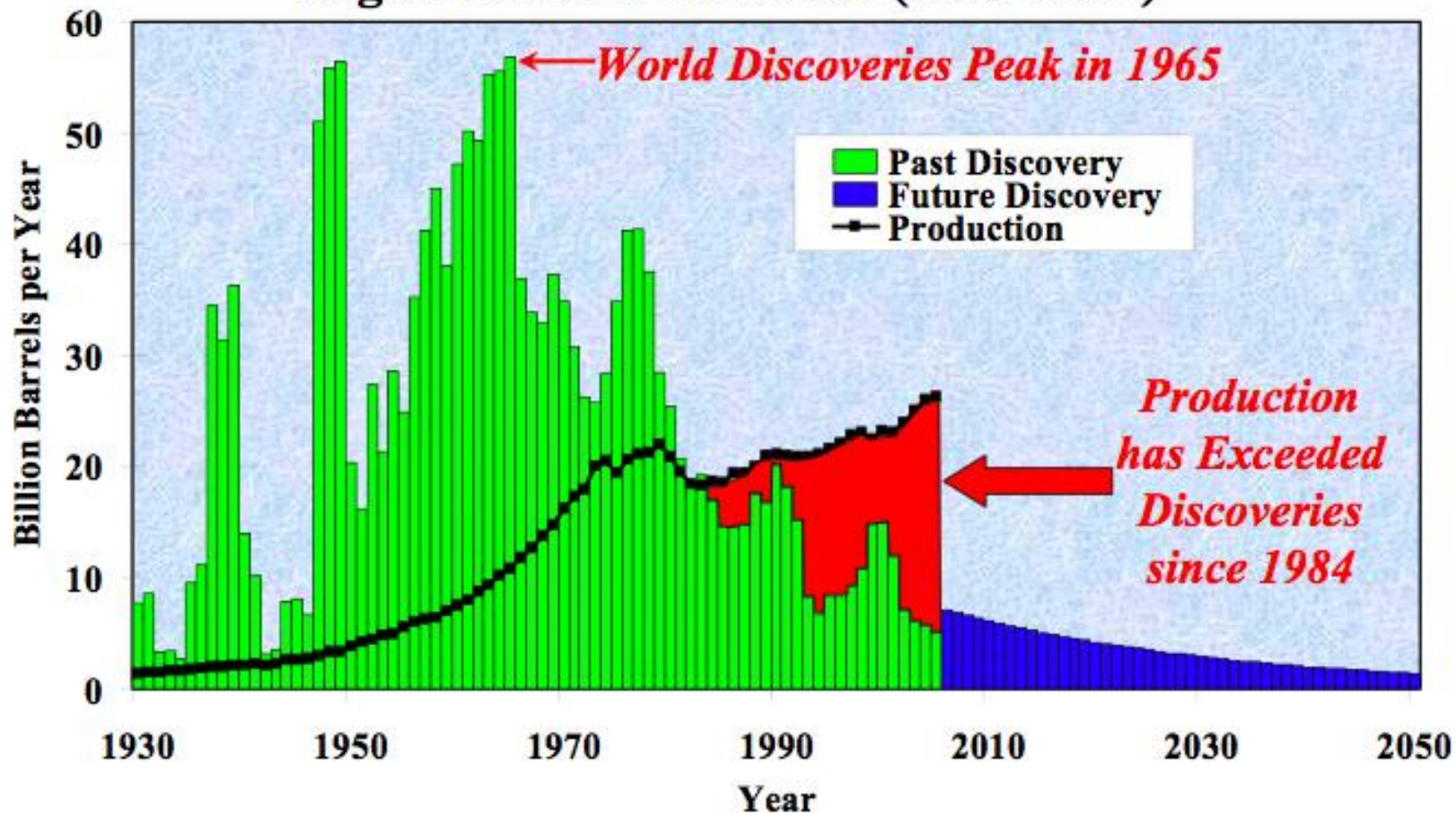

Olaj 2007

Fosszilis összesen
2018

The Growing Gap between Production and Discovery of Regular Conventional Oil (1930-2050)

Past discoveries have been backdated with revisions from ExxonMobil (2002) to reflect "Reserve Growth"

(from Campbell, personal communication, September 2006)

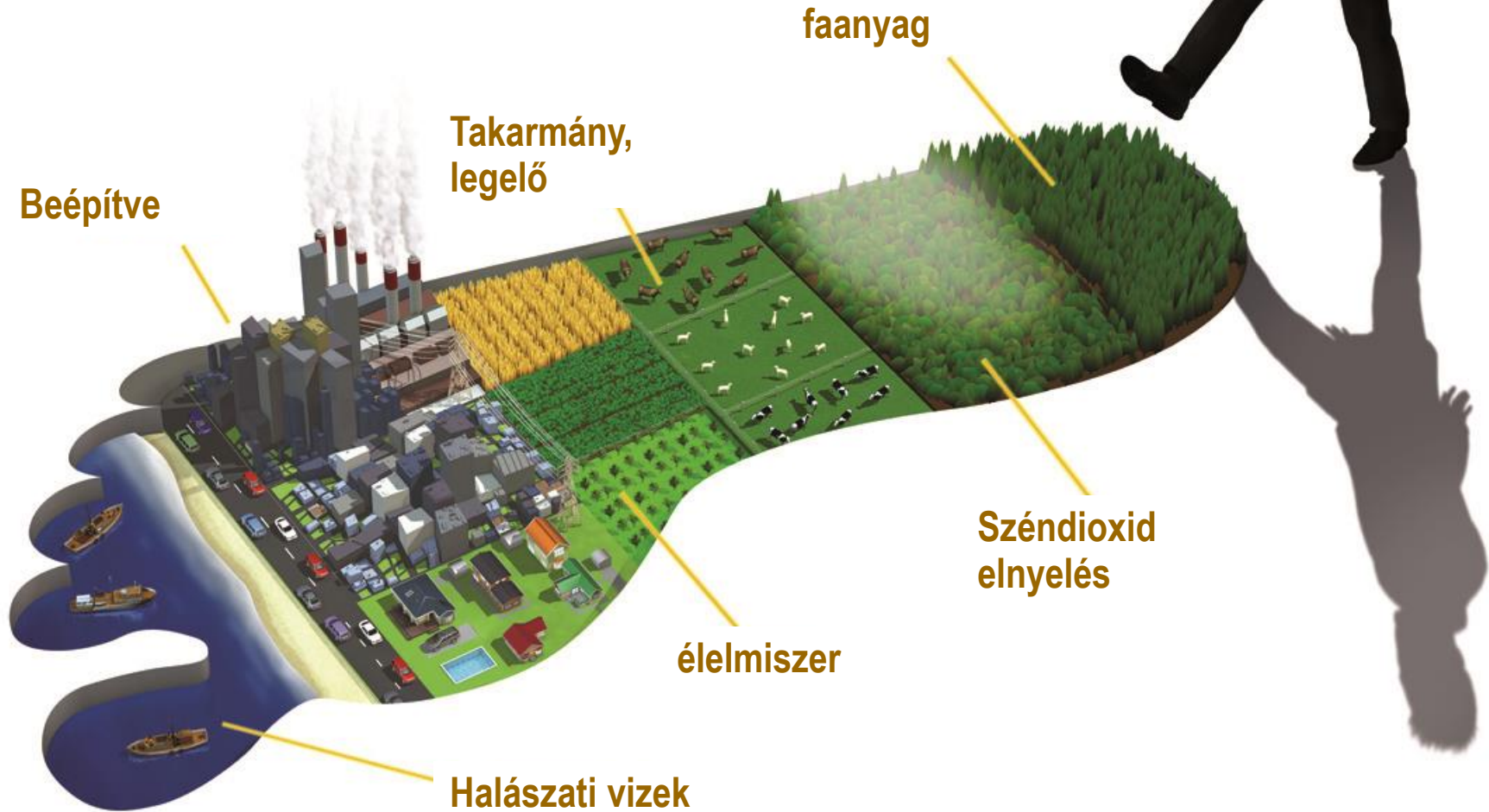
Csúcsidőben vagyunk:

- ***Már csökkenőben:*** olaj, platina, termőtalaj, arany, rhodium,...
- ***Mindjárt tetőzik*** (20 éven belül): réz, cink, indium, hélium, ezüst, palládium, szén, foszfor
- ***A következő*** 20-100 éven belül tetőzik: vas, nikkel, mangán, lítium, germánium, nióbbium, wolfram, molibdén, cirkonium, yttrium, uránium, antimon, ón, szelén, stb.

*Kamatozó vagyunkunk:
megújuló természeti
erőforrásaink helyzete:*

Szükségünk van „természeti tőkére”

Az ember(ek)(iség)
természeti tőke-igénye:

***az a természeti tőke-mennyiség
és mintázat,
amelynek hozama – adott idő alatt
– nagyobb vagy egyenlő
a(z ember(ek)) fogyasztásával,
ideértve a nyelők igénybevételét is.***

Más szóval,

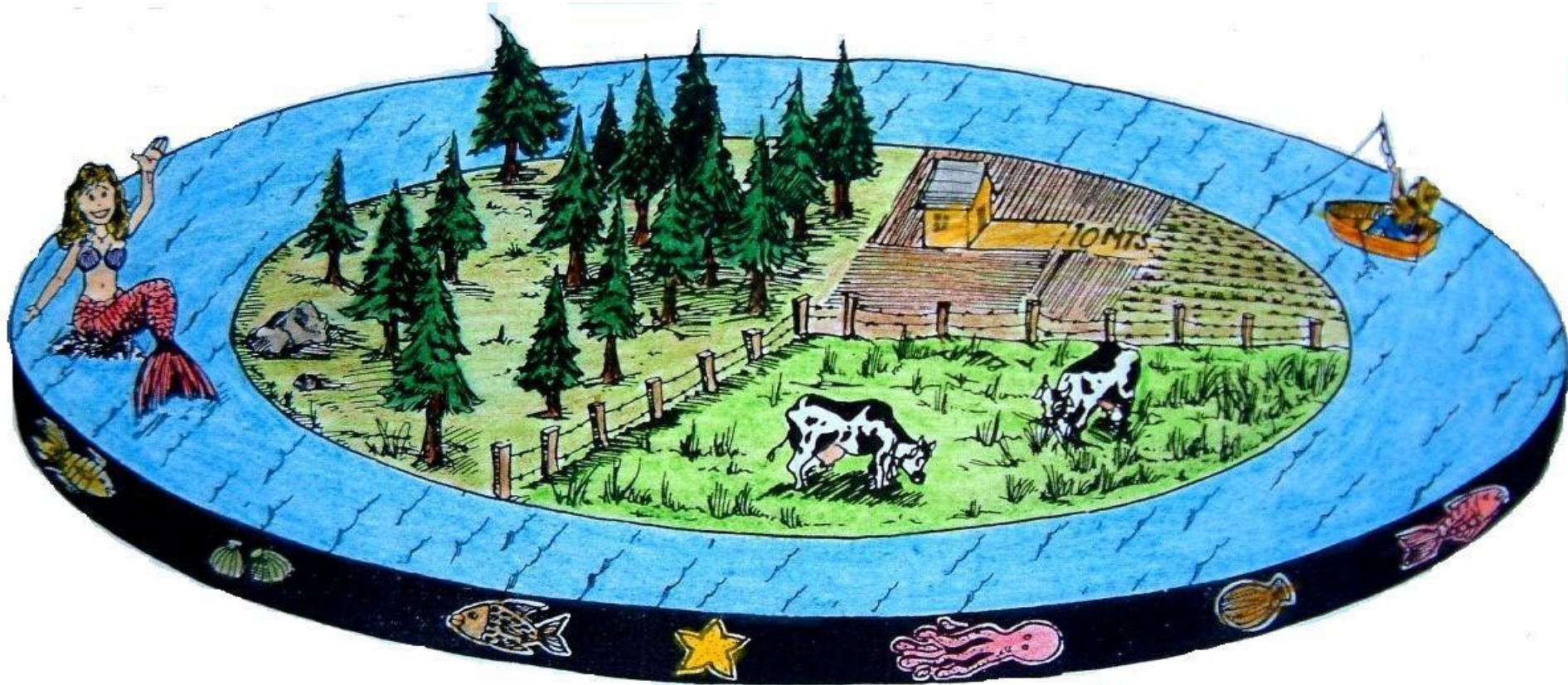
*„**ökológiai lábnyomunk**” az a
természeti tőke, amelyre
szükségünk lenne ahhoz, hogy*

az

*(akár tényleges, akár
kívánatos)*

*életmódunk által kiváltott
anyag- és energiaforgalom
fenntartható legyen.*

Az egy főre eső természeti tőke nem állandó

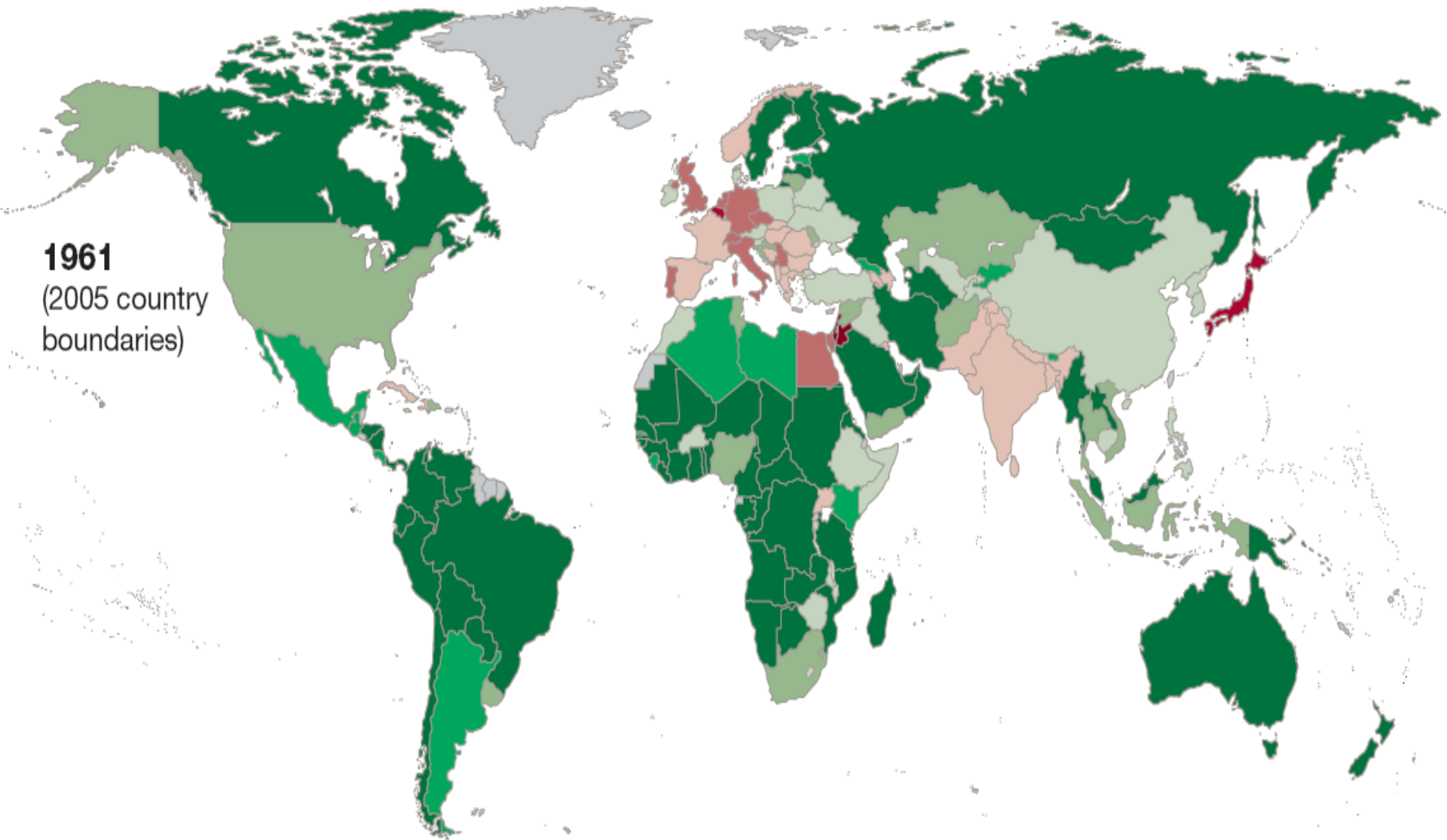

2005: 2.1 hektár termékeny föld+tenger fejenként

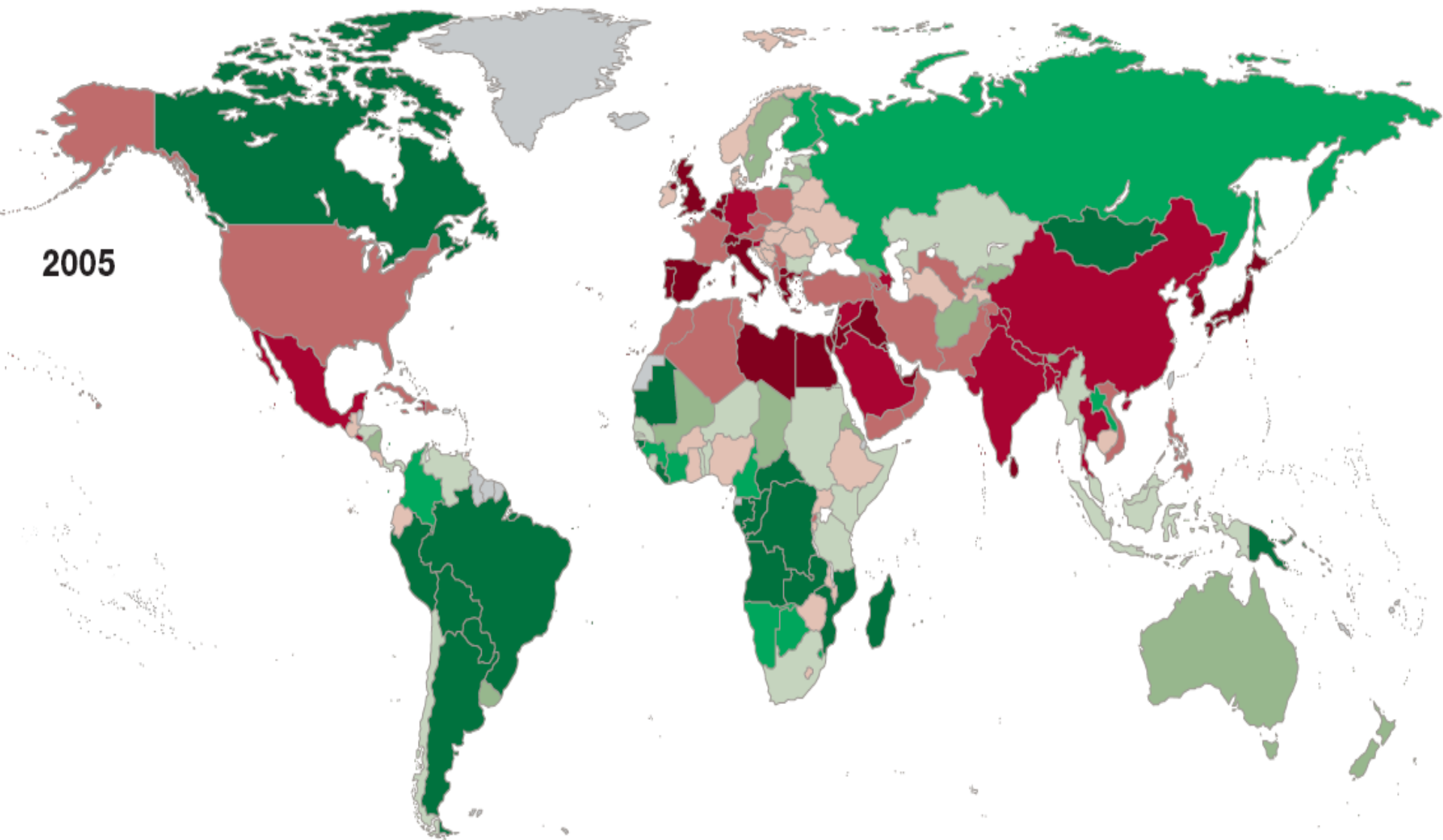
2015: 1.8 hektár termékeny föld+tenger fejenként

Öko-hitelezők és öko-adósok, 1961

1961
(2005 country
boundaries)

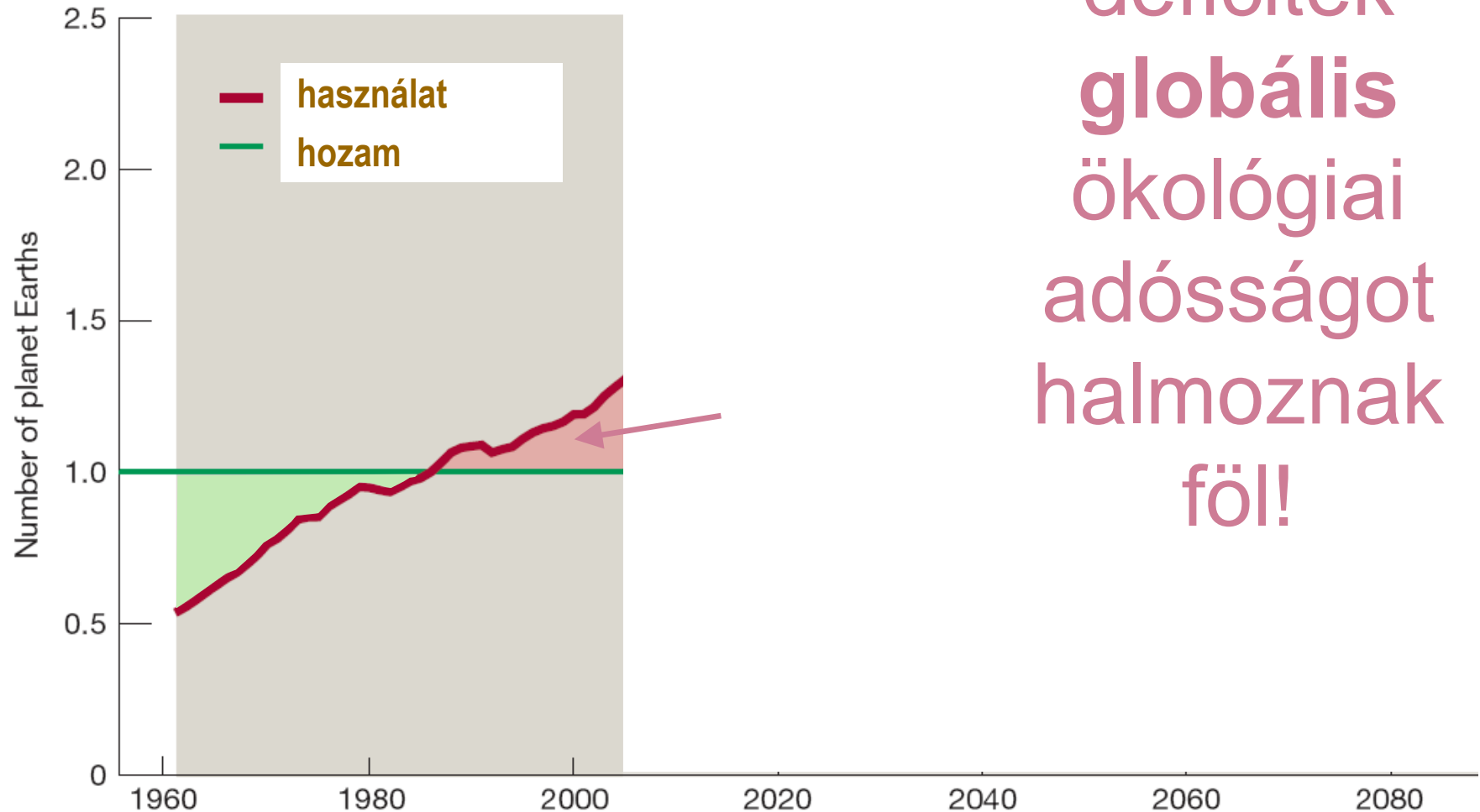

Öko-hitelezők és öko-adósok, 2005

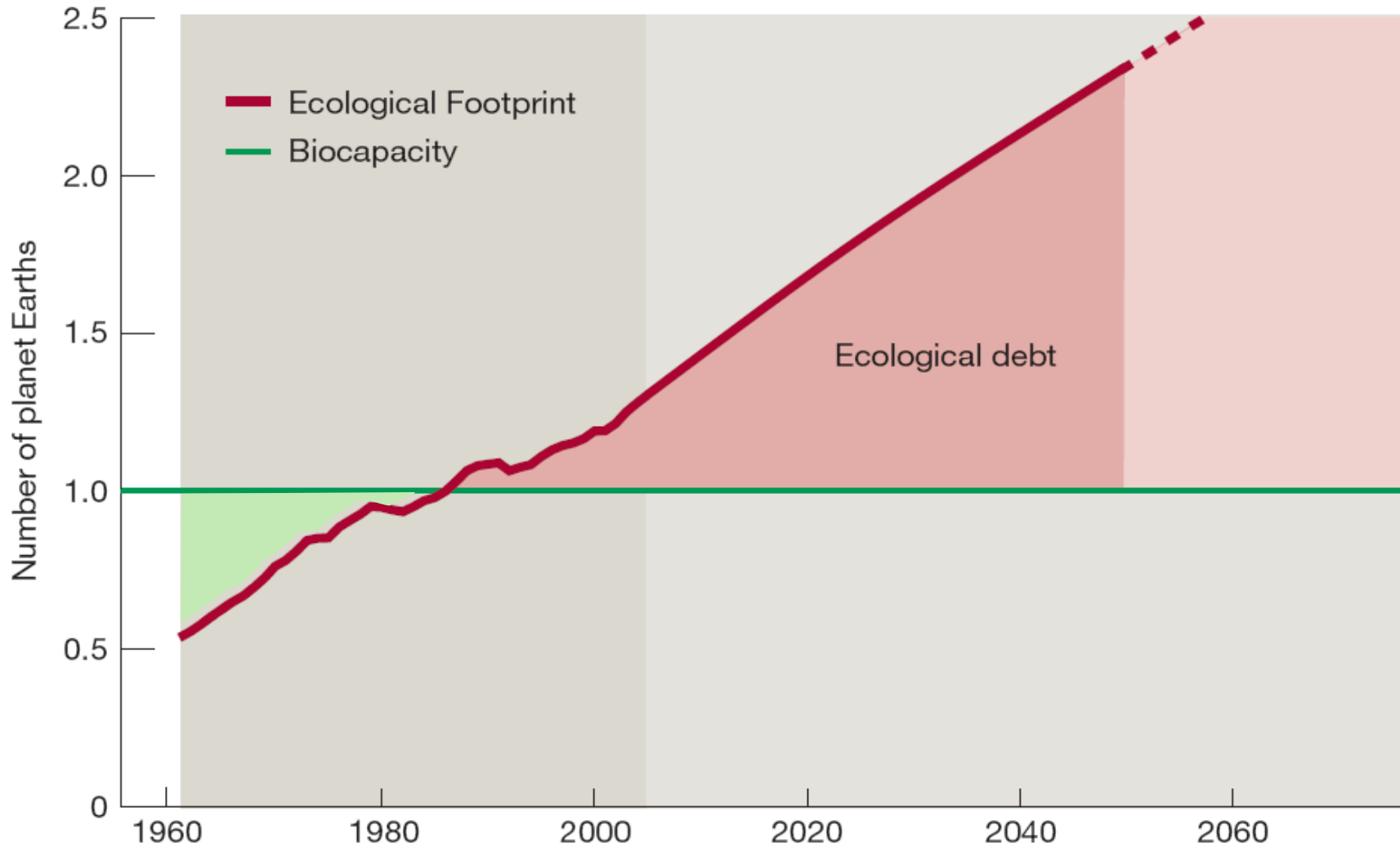

1984 óta...

Az éves
deficitek
globális
ökológiai
adósságot
halmoznak
föl!

ENSZ - előrejelzés

A FENNTARTHATÓSÁG **NEM**
AZ EMBERISÉG,
A VILÁGGAZDASÁG
MAI MŰKÖDÉSMÓDJA!

(folytatva II.20.)

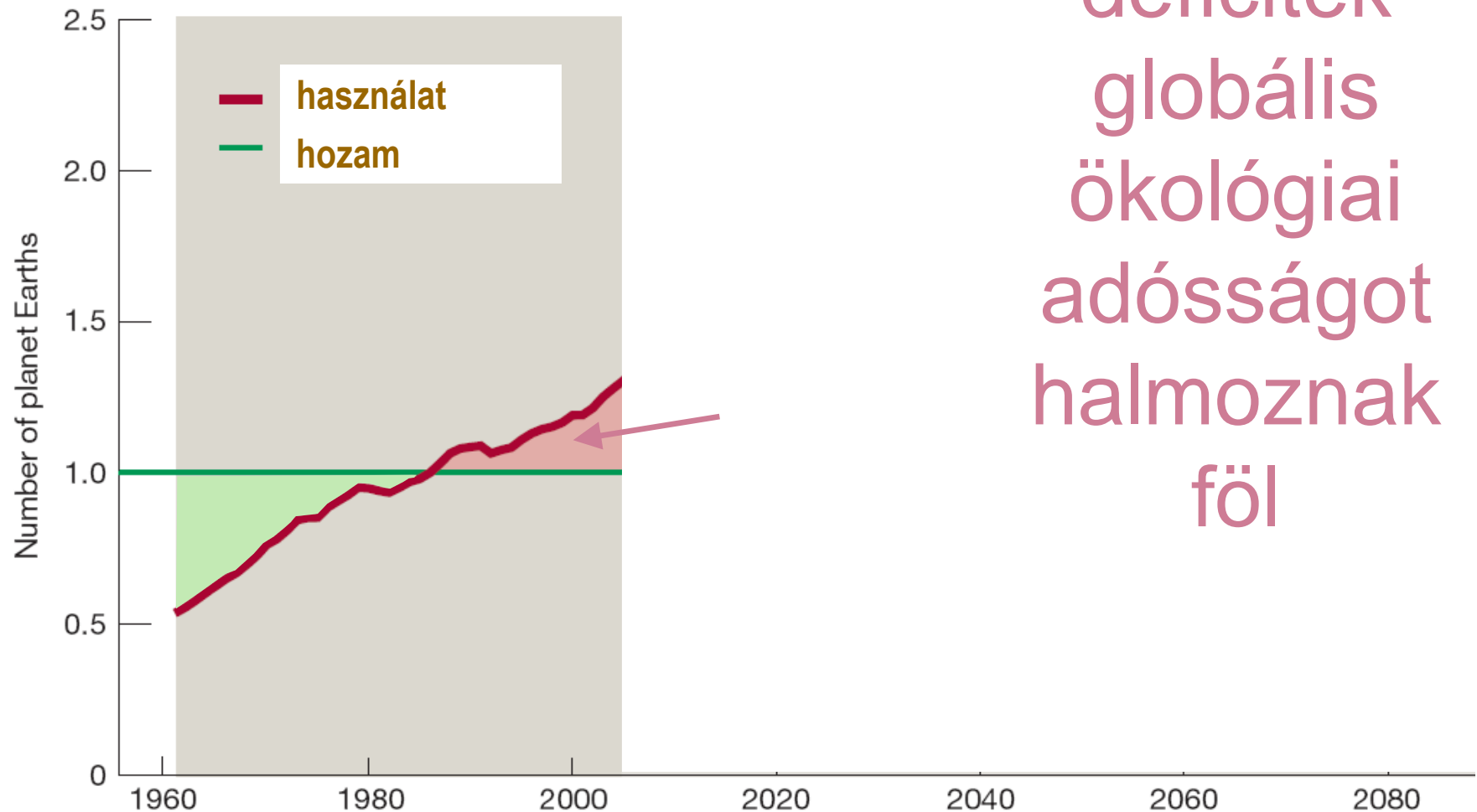
*Hova vezet a tartós
deficit?*

A természeti tőke zsugorodása a túlhasználat függvényében, százmillió egységből kiindulva

Kamatszint 2%		igénybevétel: 205%		130%		160%		
év	magyar szint / Föld	%	magyarok / Magyaro-n	%	Emberiség / Föld	%		
1	100000000	100	100000000	100	100000000	100		2017
2	97777778	98	99400000	99	98000000	98		2018
3	95511112	96	98788000	99	97570000	98		2019
4	93199112	93	98163760	98	96327520	96		2020
5	90840872	91	97527035	98	95054070	95		2021
6	88435467	88	96877576	97	93755152	94		2022
7	85981955	86	96215127	96	92430255	92		2023
8	83479372	83	95539430	96	91078860	91		2024
9	80926737	81	94850219	95	89700437	90		2025
10	78323050	78	94147223	94	88294446	88		2026
11	75667289	76	93430167	93	86860335	87		2027
12	72958413	73	92698771	93	85397541	85		2028
13	70195359	70	91952746	92	83905492	84		2029
14	67377044	67	91191801	91	82383602	82		2030
15	64502363	65	90415637	90	80831274	81		2031
16	61570188	62	89623950	90	79247900	79		2032
17	58579370	59	88816429	89	77632658	78		2033
18	55528736	56	87992757	88	75985515	76		2034
19	52417088	52	87152613	87	74305225	74		2035
20	49243208	49	86295665	86	72591330	73		2036
21	46005850	46	85421578	85	70843156	71		2037
22	42703745	43	84530010	85	69060019	69		2038
23	39335598	39	83620610	84	67241220	67		2039
24	35900088	36	82693022	83	65386044	65		2040
25	32395868	32	81746883	82	63493765	63		2041
26	28821563	29	80781820	81	61563640	62		2042
27	25175773	25	79797457	80	59594913	60		2043
28	21457086	21	78793406	79	57588811	58		2044
29	17683985	18	77769274	78	55538548	56		2045
30	13795043	14	76724659	77	53449319	53		2046
31	9848722	10	75659152	76	51318305	51		2047
32	5823474	6	74572336	75	49144671	49		2048
33	1717722	2	73463782	73	46927564	47		2049
34	0	0	72333058	72	44668116	45		2050
35			71179719	71	42359438	42		2051
36			70003313	70	40006627	40		2052
37			68803380	69	37606759	38		2053
38			67579447	68	35158895	35		2054
39			66331036	66	32662072	33		2055
40			65057657	65	30115314	30		2056
41			63758810	64	27517620	28		2057
42			62433986	62	24867973	25		2058
43			61082666	61	22165332	22		2059
44			59704319	60	19408639	19		2060
45			58298406	58	16596811	17		2061
46			56864374	57	13728748	14		2062
47			55401661	55	10803323	11		2063
48			53909695	54	7819389	8		2064
49			52387888	52	4775777	5		2065
50			50835646	51	1671292	2!!!!		2066
51			49252359	49	0	0		2067
52			47637406	48				2068
53			45990154	46				2069
54			44309958	44				2070
55			42596157	43				2071
56			40848080	41				2072
57			39065041	39				2073
58			37246342	37				2074
59			35391269	35				2075
60			33499094	33				2076
	Kamat							
	2%	205%		130%		160%		
év	magyar szint / Föld	%	magyarok / Magyaro-n	%	Emberiség / Föld	%		

...és ha a deficit kezdetétől
datálunk, 1984-től?

Az éves
deficitek
globális
ökológiai
adósságot
halmoznak
föl

A természeti tőke zsugorodása a túlhasználat függvényében, százmillió egységből kiindulva

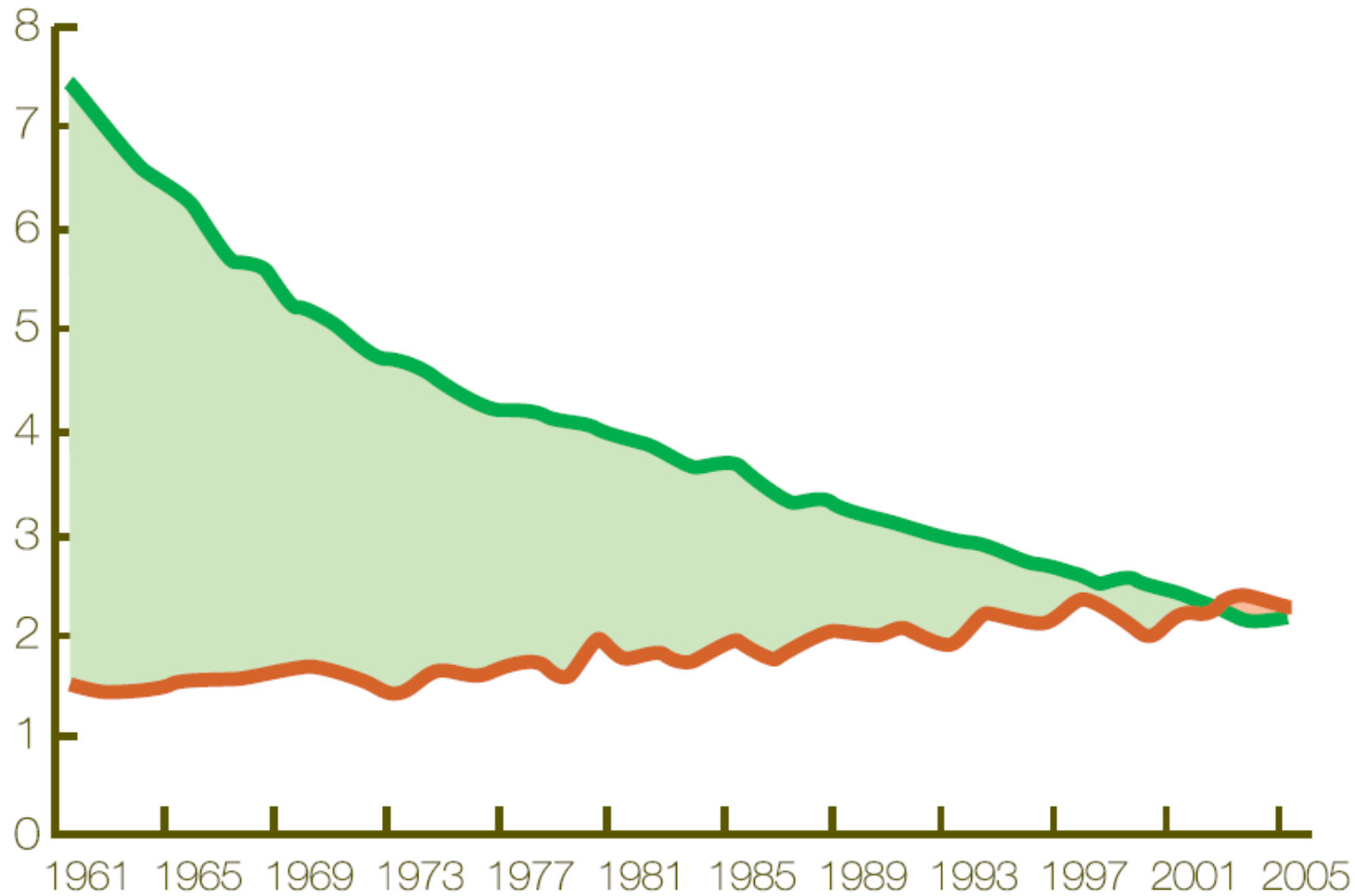
Kamat szint 2%	igénybevétel: 205%		130%		160%			
év	magyar szint / Föld	%	magyarok / Magyaro-n	%	Emberiség / Föld	%		
1	100000000	100	100000000	100	100000000	100	2017	1984
2	97777778	98	99400000	99	98800000	99	2018	1985
3	95511112	96	98780000	99	97576000	98	2019	1986
4	93199112	93	98163760	98	96327520	96	2020	1987
5	90840872	91	97527035	98	95054070	95	2021	1988
6	88435467	88	9687576	97	93755152	94	2022	1989
7	85981955	86	96215127	96	92430255	92	2023	1990
8	83479372	83	95539430	96	91078860	91	2024	1991
9	80926737	81	94850219	95	89700437	90	2025	1992
10	78323050	78	94147223	94	88294446	88	2026	1993
11	75667289	76	93430167	93	86860335	87	2027	1994
12	72958413	73	92698771	93	85397541	85	2028	1995
13	70195359	70	91952746	92	83905492	84	2029	1996
14	67377044	67	91191801	91	82383602	82	2030	1997
15	64502363	65	90415637	90	80831274	81	2031	1998
16	61570188	62	89623950	90	79247900	79	2032	1999
17	58579370	59	88816429	89	77632858	78	2033	2000
18	5528736	56	87952757	88	75985515	76	2034	2001
19	52417088	52	87152613	87	74305225	74	2035	2002
20	49243208	49	86295665	86	72591330	73	2036	2003
21	46005850	46	85421578	85	70843156	71	2037	2004
22	42703745	43	84530010	85	69060019	69	2038	2005
23	39335598	39	83620610	84	67241220	67	2039	2006
24	35900088	36	82693022	83	65386044	65	2040	2007
25	32395868	32	81746883	82	63493765	63	2041	2008
26	28821563	29	80781820	81	61563640	62	2042	2009
27	25175773	25	79797457	80	59594913	60	2043	2010
28	21457066	21	78793406	79	57586811	58	2044	2011
29	17663985	18	77769274	78	55538548	56	2045	2012
30	13795043	14	76724659	77	53449319	53	2046	2013
31	9848722	10	75659152	76	51318305	51	2047	2014
32	5823474	6	74572336	75	49144671	49	2048	2015
33	1717722	2	73463782	73	46927564	47	2049	2016
34	0	0	72333058	72	44666116	45	2050	2017
35			71179719	71	42359438	42	2051	2018
36			70003313	70	40006627	40	2052	2019
37			68803380	69	37606759	38	2053	2020
38			67579447	68	35158895	35	2054	2021
39			66331036	66	32862072	33	2055	2022
40			65057657	65	30115314	30	2056	2023
41			63758810	64	27517620	28	2057	2024
42			62433986	62	24867973	25	2058	2025
43			61082666	61	22165332	22	2059	2026
44			59704319	60	19408639	19	2060	2027
45			58298406	58	16596811	17	2061	2028
46			56864374	57	13728748	14	2062	2029
47			55401661	55	10803323	11	2063	2030
48			53909695	54	7819389	8	2064	2031
49			52387888	52	4775777	5	2065	2032
50			50835646	51	1671292	2!!!!!!	2066	2033
51			49252359	49	0	0	2067	2034
52			47637408	48			2068	2035
53			45990154	46			2069	2036
54			44309958	44			2070	2037
55			42596157	43			2071	2038
56			40848080	41			2072	2039
57			39085041	39			2073	2040
58			37246342	37			2074	2041
59			35391269	35			2075	2042
60			33490094	33			2076	2043
Kamat 2%	205%		130%		160%			
év	magyar szint / Föld	%	magyarok / Magyaro-n	%	Emberiség / Föld	%		

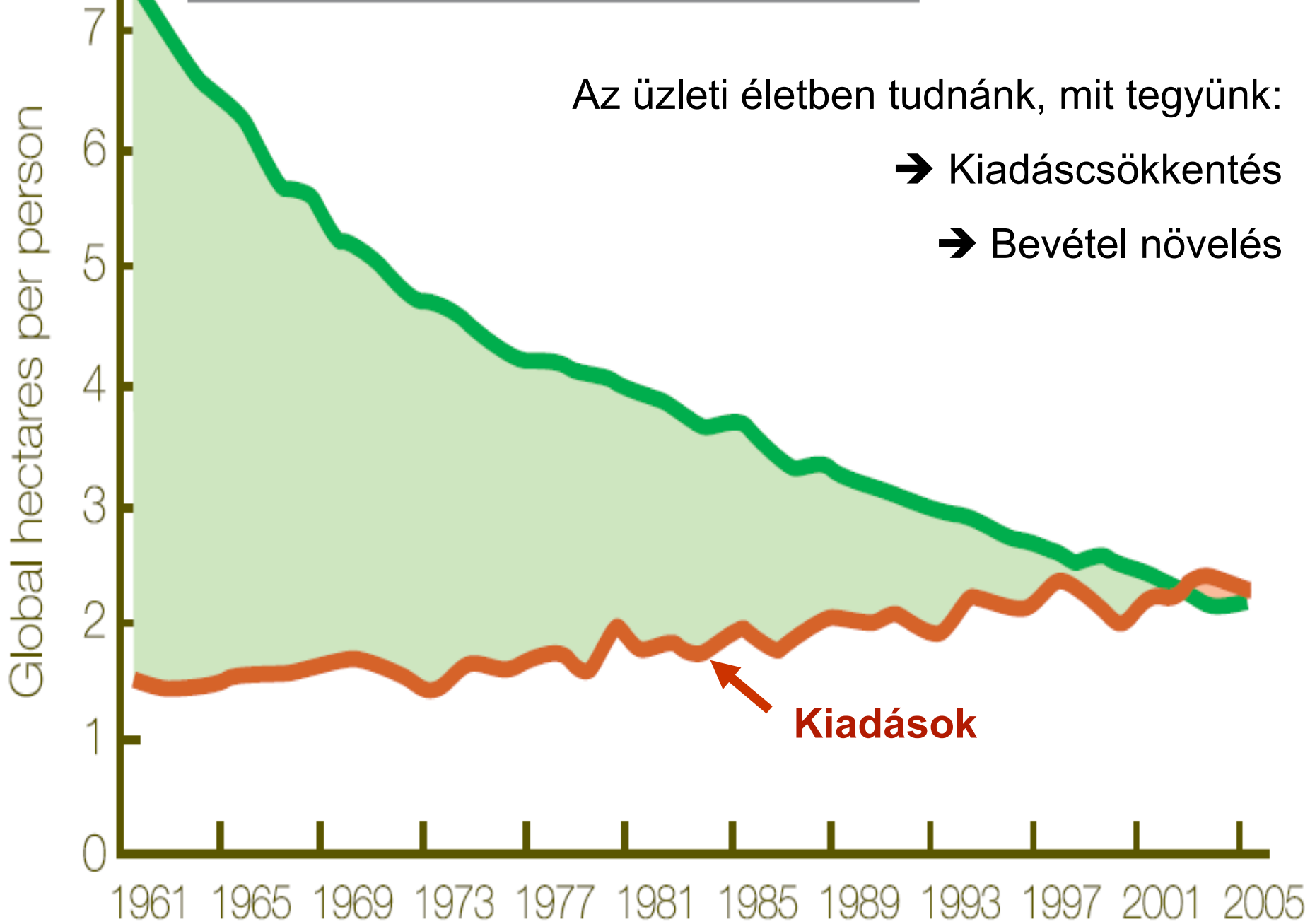

*Hova vezet a tartós
deficit?*

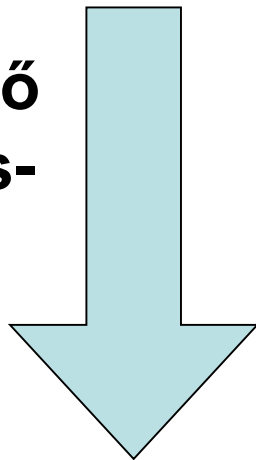
Mi ilyenkor a teendő?

Gazdasági adatok: pl. **jövedelem** és **kiadás**, **termelés** és **fogyasztás**

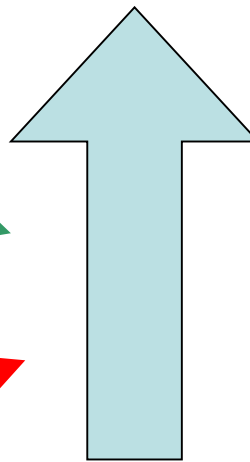
**Csökkenő
erőforrás-
tartalék**

Természeti tőke

**Ökológiai lábnyom
(= tőkeigény)**

**Növekvő
társadalmi
feszültség**

Szudánban a Cartier Alapítvány speciális ivócsöveket oszt a szegényeknek, amelyek filterrel kiszűri a lárvákat a dűcsolyavízből, csökkentve ezzel a fertőzésveszélyt

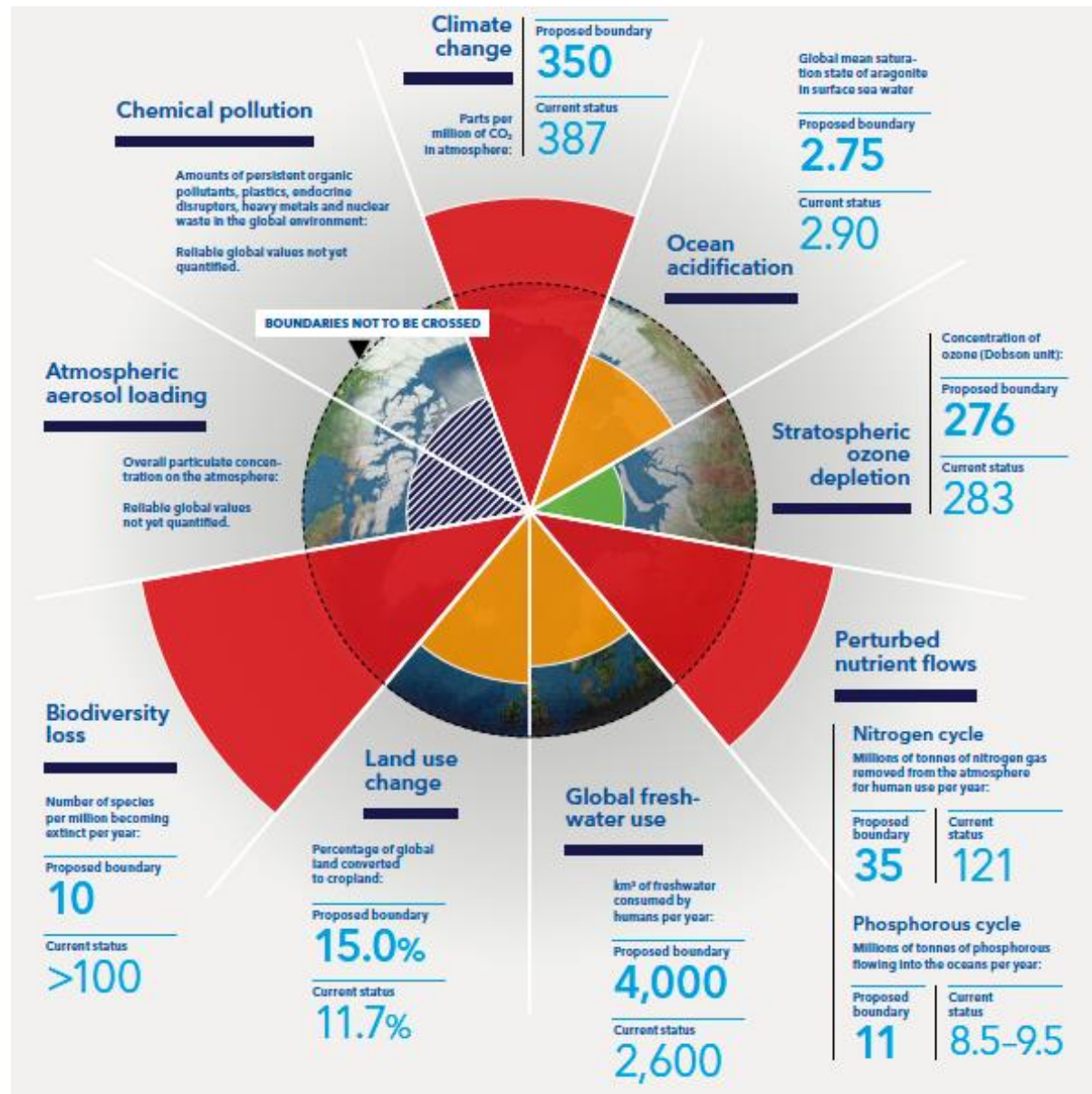
Az anyagforgalom biztonságos mozgásterét elhagytuk!

Areas where we have exceeded the boundaries and are continuing to move further beyond them.

Areas where we are still below the boundary values, but are moving towards them.

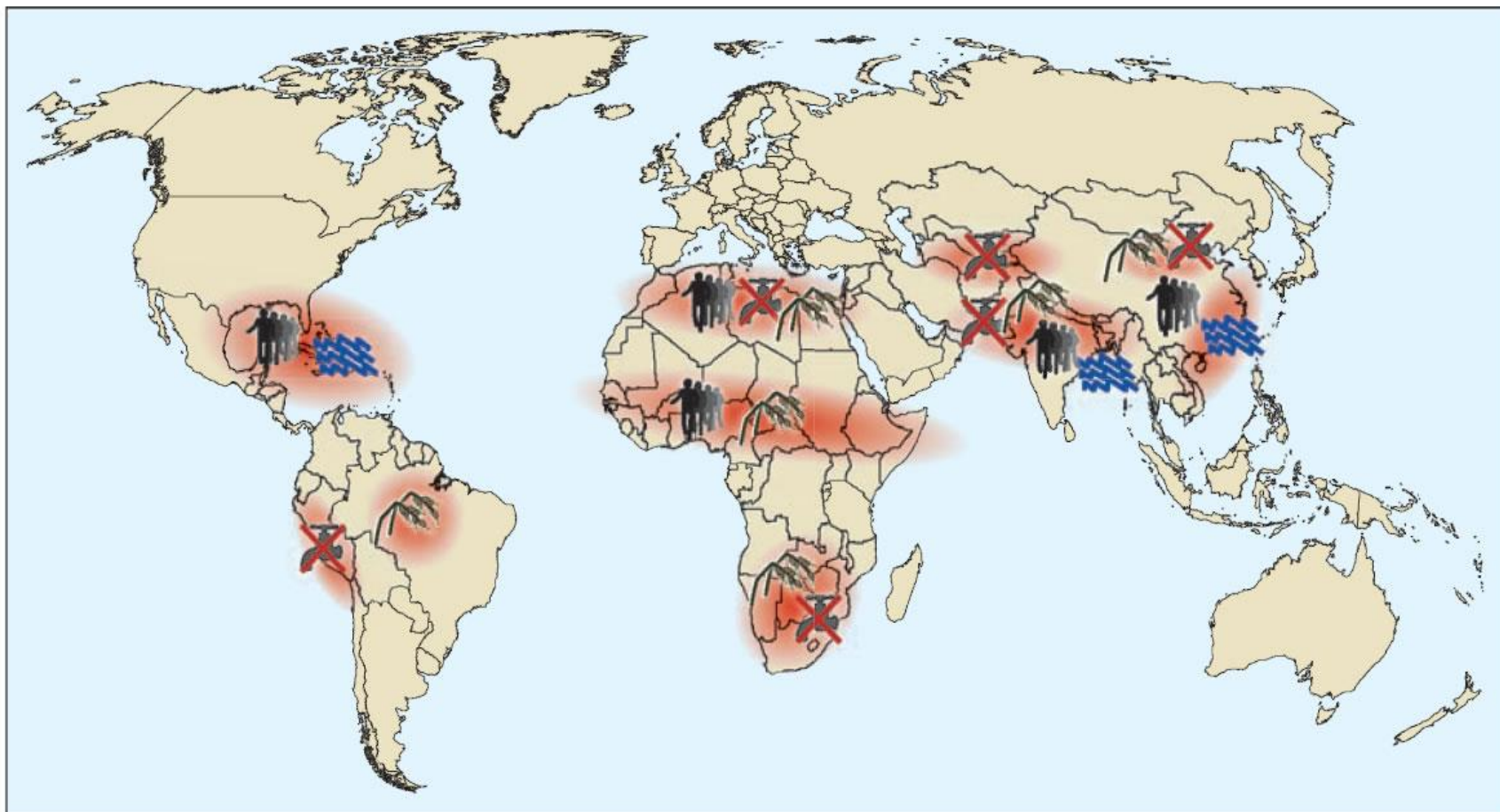
Area where international political agreements have allowed us to start moving away from a boundary - in the correct direction.

Areas where no boundary values were established.

Rockström, et al., Nature, 2009
 DNV GL Report 2014

Szűkösség, ínség, eszköztelenség: menekülés...

Konfliktus lehetőségek kiválasztott kritikus zónákban

Klíímaváltozás előidézte ivóvíz erőforrásnövekedés

Klíímaváltozás előidézte csökkenés az éleletermelésben

Kritikus zóna

Klíímaváltozás előidézte vihar és árvíz növekedés

Környezetileg előidézett migráció

„Nagy bajban vagyunk” (?) (!)

Photo. Kevin Carter

Mitől függ a környezet *eltartóképesége?*

4-et mi választhatunk...

„**FITEN**”

Népeség
[fő]

Fogyasztás
[egysége (*anyag, tárgy, szolgáltatás*)/fő/év]

Erőforrások
[anyag, új anyag/év,
nyelőkapacitás/év]

Technológia
[nyersanyag/egységnyi termelés]
+ [kibocsátás/egységnyi termelés]

**Igénybevétel
időtartama**
[év]

Ezek az összefüggések elvileg matematikailag leképezhetők, „modellezhetők” és számíthatók.

A '60-as évek végére rendelkezésre állt a szükséges mennyiségű és minőségű adat, és számítógépes kapacitás.

A Föld eltartóképeségére vonatkozó,
legismertebb, és legpontosabb eredményt
adó, a Római Klub által finanszírozott
kutatást

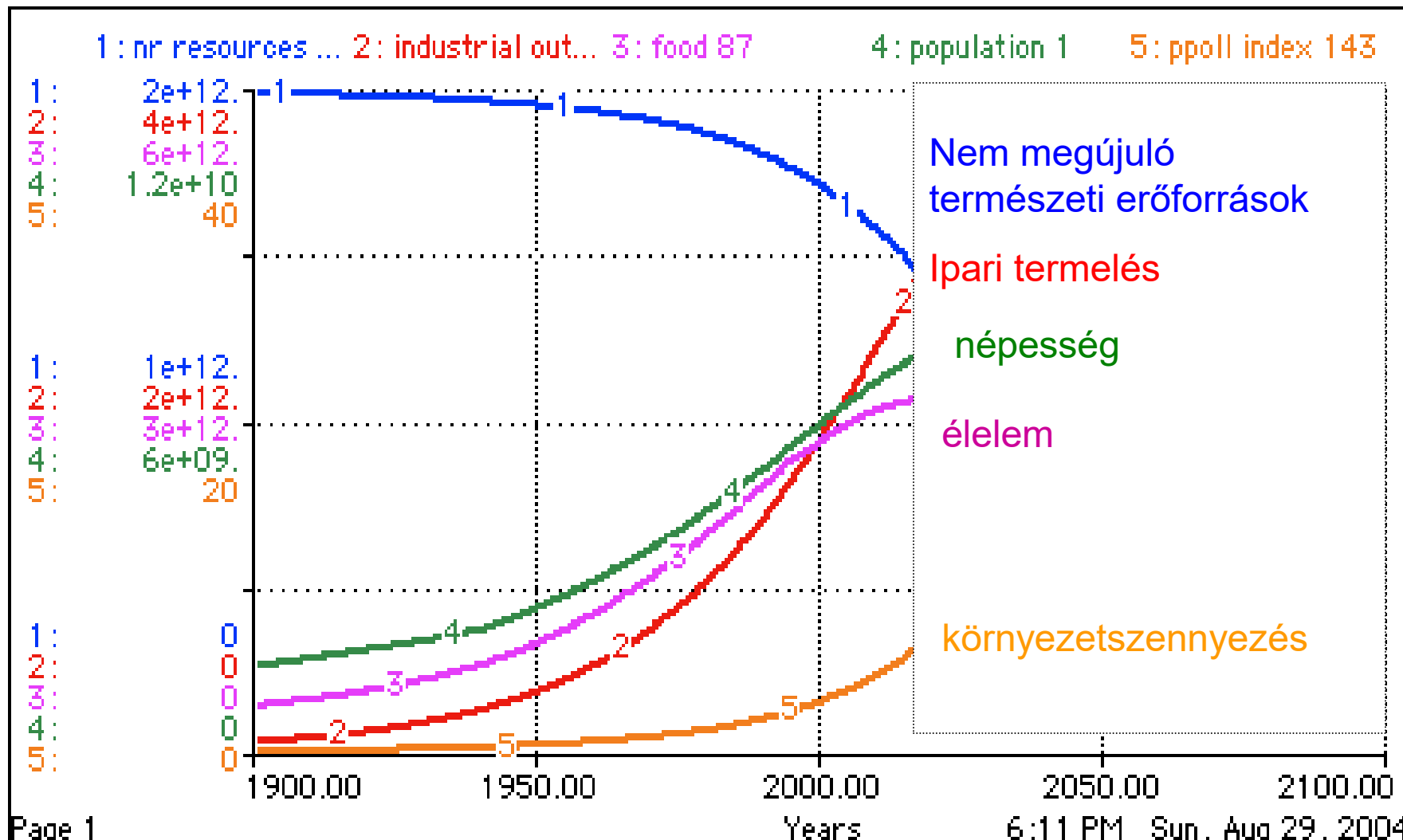
„*A növekedés határai*” (*Limits to Growth*)
című könyvben hozták nyilvánosságra
Meadows és társai, először 1972-ben
(majd ismét 1992-ben és 2002-ben).

Ha a kormányok és a lakosság legfontosabb célkitűzése 1900-2100 közt a gazdasági termelés (reálgazdaság) növelése, ***akkor...***

... ez várható 2013-ig...

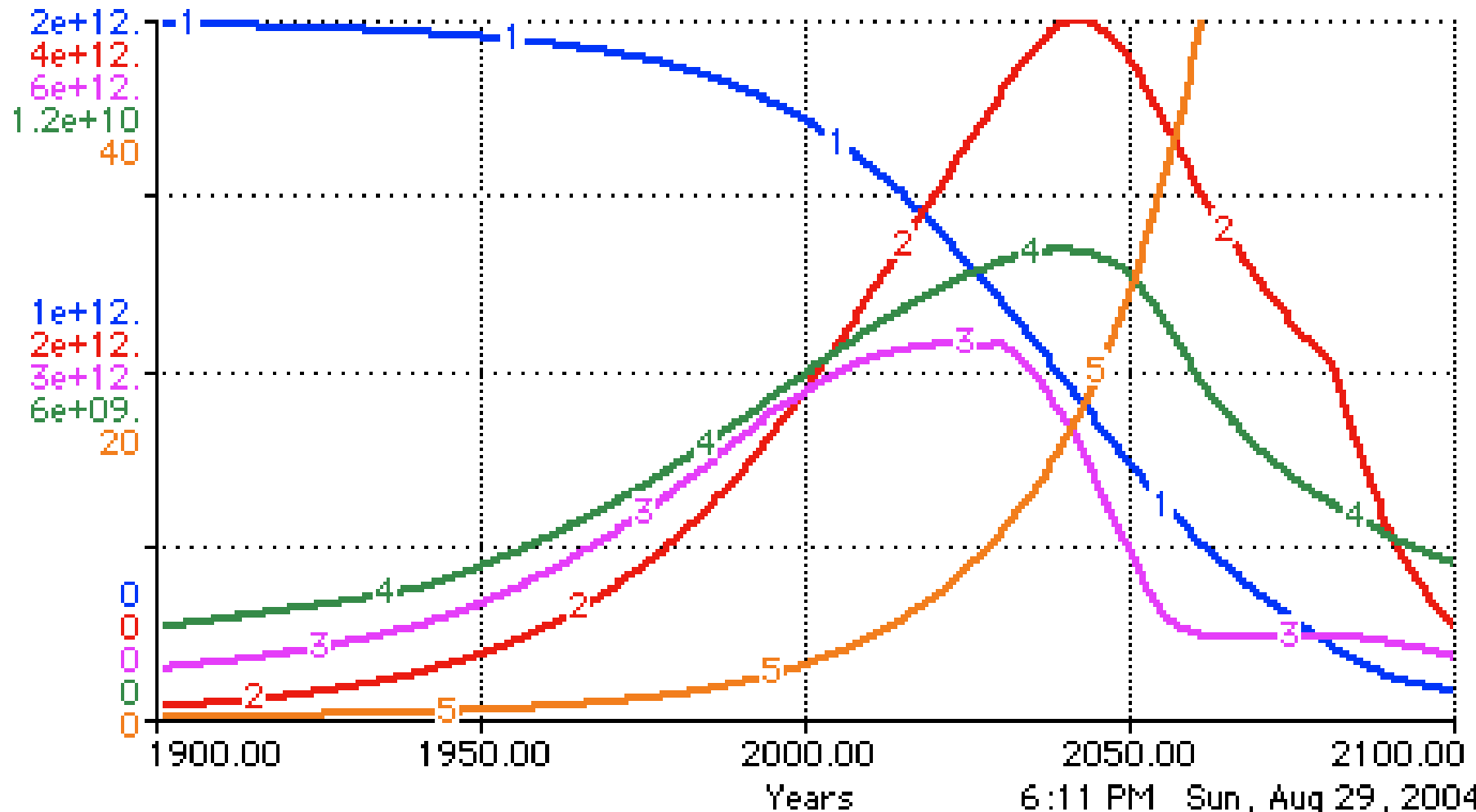
(Dennis Meadows ábrája)

...és tovább 2100-ig

1: nr resources ... 2: industrial out... 3: food 87 4: population 1 5: ppoll index 143

Ez most mi volt?

Jóslat, jövendölés?

Fenyegetés?

Figyelmeztetés?

Térkép, útjelzőtábla?

***Mi a különbség jóslat és
figyelmeztetés között?***

***Emlékszünk-e olvasmányainkból
példákra egyikre illetve másokra?***

***Hogyan érdemes reagálni rájuk:
ugyanúgy? Másképp? Miért?***

***Egy modell mit tudhat: jósolni
vagy figyelmeztetni?***

Mi hát a különbség jóslat és figyelmeztetés között?

**"Halld az Egek Urának Istenének
kemény szózatját, nagy Ninive, térj meg,
vagy kénkövekkel ég föl ez a város
s föld alá süllyed, negyven napra mához!"
...harmincyolcból visszamenve,
a napokat számlálja vala rendre,
S elmúlt egy hét, és kettő, három, négy, öt,
és már a harmincyolcadik nap eljött.
Jött a reggel és a dél és az este:
Jónás egész nap az ég alját leste.
S már a láthatár elmerült az éjben,
s egy árva ház sem égett Ninivében.
Mert...ott egyik-másik
szívben még Jónás szava kicsirázik
mint a jó mag ha termőföldre hullott..."**
(Babits M.: Jónás könyve)

Egy (jó) modell figyelmeztetni tud.

Lehetséges lenne
fenntartható fejlődés?

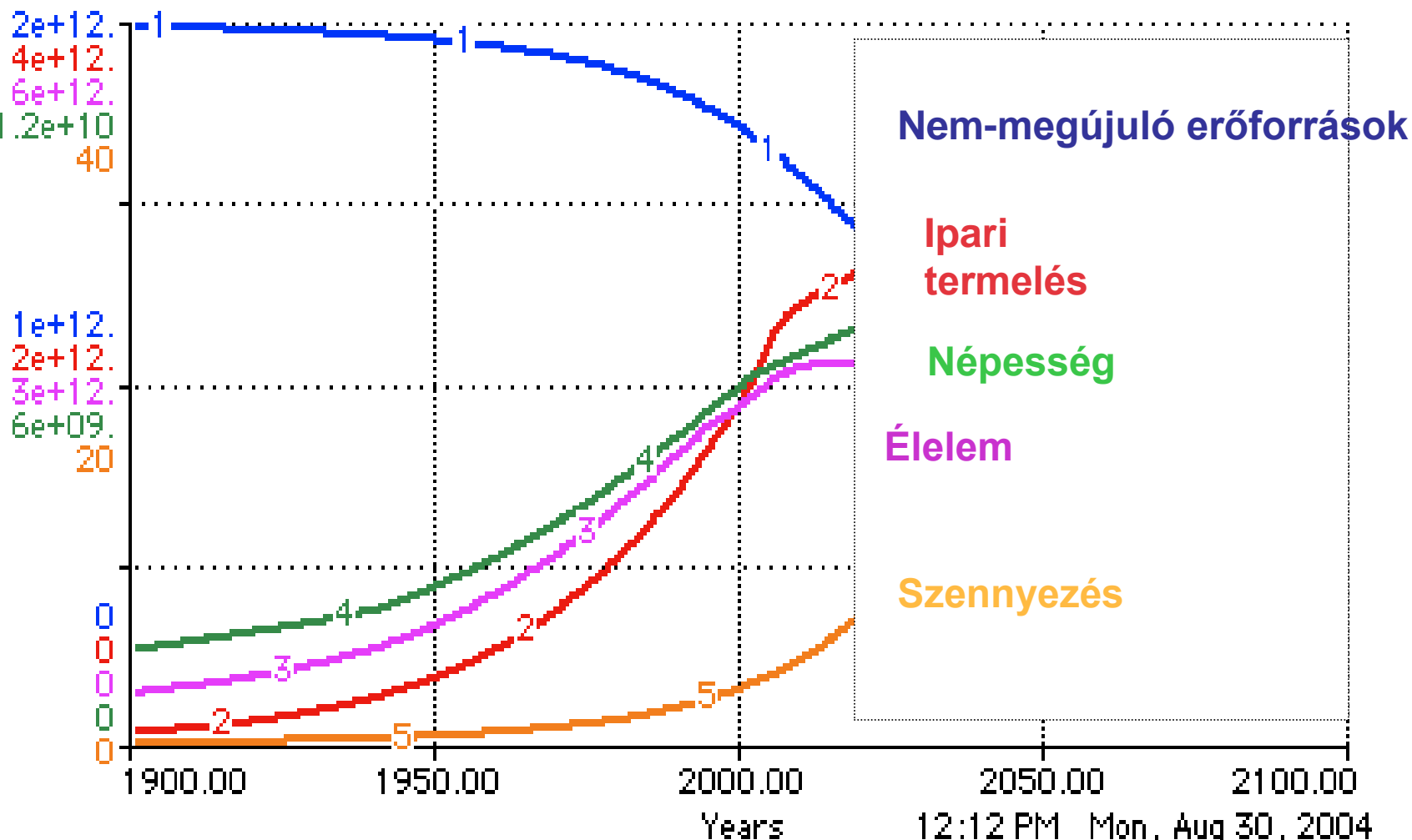
Mit mondanak a
modellszámítások?

Igen: folytathattuk volna 2013-tól...

(Dennis Meadows ábrája)

nr resources ... 2: industrial out... 3: food 87 4: population 1 5: ppoll index 143

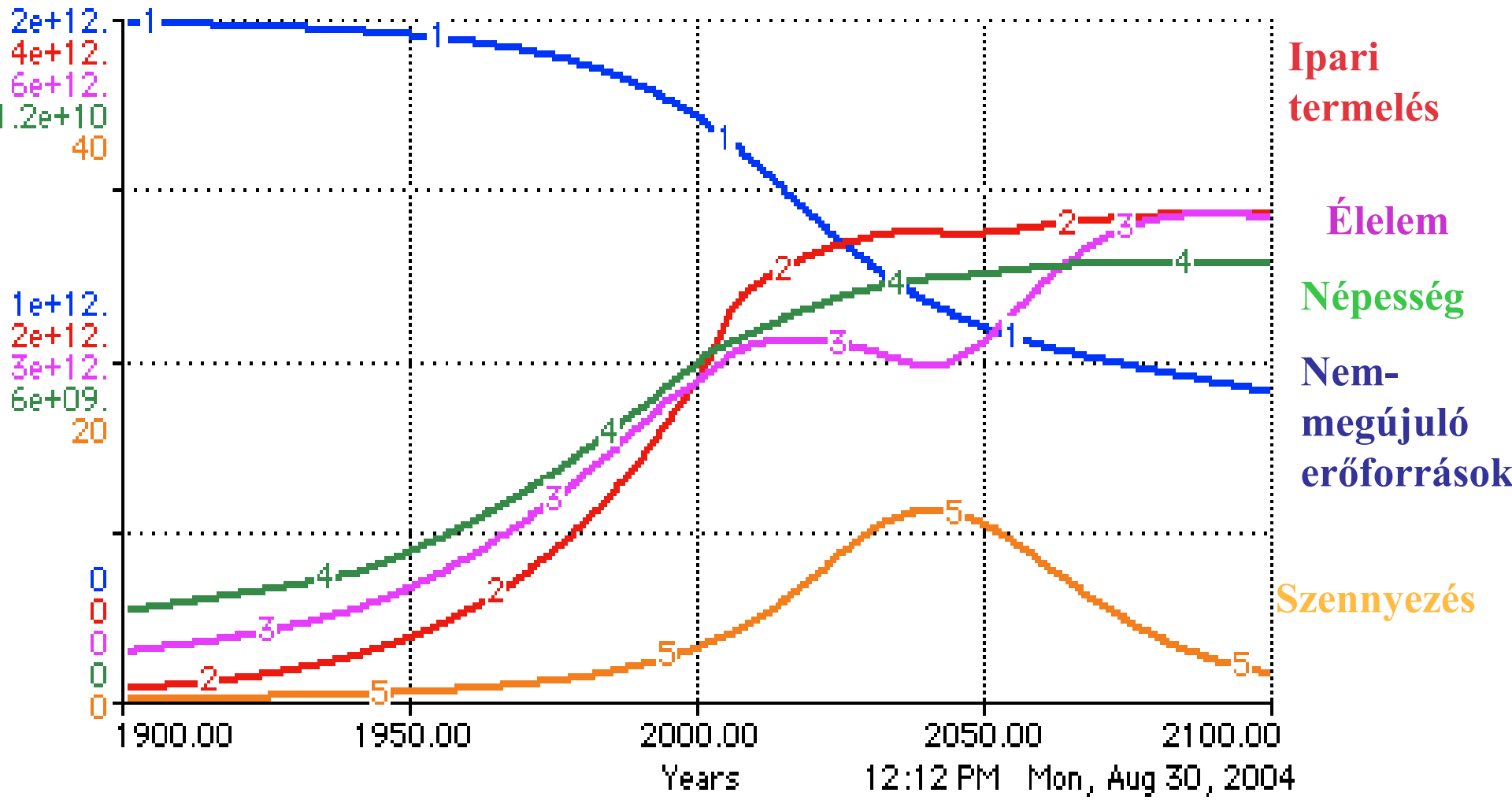

... másképp is: fenntartható fejlődéssel!

(Dennis Meadows ábrája)

nr resources ... 2: industrial out... 3: food 87 4: population 1 5: ppoll index 143

12:12 PM Mon, Aug 30, 2004

Az ENSZ válasza: a „Közös jövőnk” jelentés *(Bruntland 1987)*

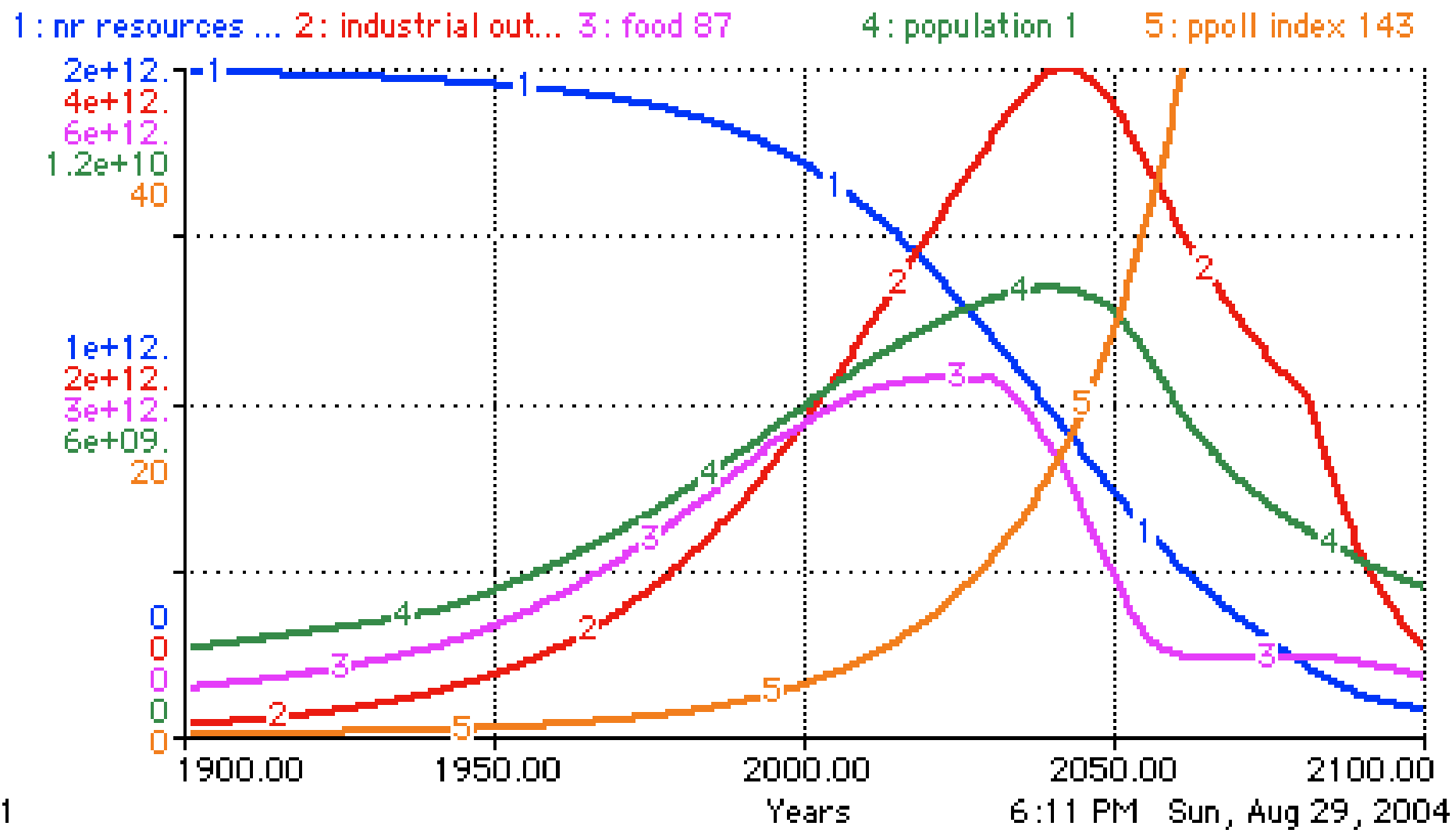
A fenntartható fejlődés úgy elégíti ki a jelen nemzedékek szükségleteit, hogy a jövő nemzedékeknek is megmaradjon a lehetőségük saját szükségleteik kielégítésére.

Vegyük észre:

- „szükségletéről” beszélünk, ezeknek van elsőbbségük az „igényekkel” szemben; és
- az adott korban rendelkezésre álló technikai tudás és szervezettség is befolyásolja azt hogy a környezet mennyire képes a jelen illetve jövő nemzedékek szükségleteit fedezni.

„Közös jövőnk” azonban egyelőre inkább ez:

6:11 PM Sun, Aug 29, 2004

e 1

Mi ilyenkor a teendő?

(folytatva II.27)

Három fontos tudnivaló

1. Nem a technológián, hanem a társadalmon fog múlni, hogy elkerüljük-e az összeomlást.
2. Olyan gyors fordulatra van szükség, hogy egyszerűen nincs idő új tudás feltalálására várni.
3. A meglévő tudást hosszú távon, tervezetten, folyamatosan kell alkalmazni

(Dennis Meadows)

Fenntarthatóságról,

keresztény szemmel

RWF (+WCC, CEC, LWA)

Processus confessionis-

„Serve God not Mammon” 2001 (Budapest)

Nem vagyunk a saját magunkéi.

Az élő Istené vagyunk, aki mindent megalkotott,
és kinyilvánította, hogy az mind jó.

Nem fogjuk kizsákmányolni és elpusztítani a teremtést.

Gondnokai leszünk a teremtésnek Isten számára.

Felhívjuk az egyházakat, tekintsék a környezetvédelmet elsőrendű feladatuknak a keresztyén gondolkodásban és szociális akciókban - a cél nem a gazdasági mutatók javítása, hanem az „élhető társadalom és közösségek” megvalósítása.”

II. János Pál pápa, és Bartholomeiosz Konstantinápolyi ökumenikus pátriárka „Velencei nyilatkozata”, 2002:

„El kell veszítenünk mindazt az életmódot, szemléletmódot, értékrendet, gazdasági berendezkedést amely egyre távolít minket mindattól, ami egy egészséges bolygó és az emberek egészséges közössége számára elengedhetetlen. Új felfogás és új kultúra szükséges.

Isten nem hagyta el a világot. Az Ő akarata az, hogy terve ... a teremtés eredeti harmóniájának helyreállításán való közös munka által valósuljon meg.

Napjainkban szemtanúi lehetünk a környezet-tudatosság erősödésének, amelyet bátorítani kell, hogy gyakorlati programokhoz és kezdeményezésekhez vezessen. Minden kereszténynek, és valamennyi hívőnek kiemelkedő szerepe van ... az emberek környezeti tudatosságra való nevelésében, amelyért önmagunk, mások és az egész teremtés előtt felelősek vagyunk.”

A LUTHERÁNUS VILÁGSZÖVETSÉG X. NAGYGYŰLÉSÉNEK ZÁRÓDOKUMENTUMA, 2003

„Közösségként kell harcolnunk a neoliberális gazdasági globalizáció hamis ideológiája ellen, mely mögött az a feltételezés húzódik meg, hogy a magántulajdonra, korlátlan versenyre és magasszintű szerződésekre épülő piacgazdaság az emberi élet, a társadalom és a természeti környezet kizárólagos irányítója. Ez a gondolkodás bálványimádás; eredményeképpen a magántulajdonnal nem rendelkezők háttérbe szorulnak, a kulturális sokszínűség megsemmisül, a törékeny demokráciák felbomlanak, a Föld pedig pusztul. Ezt a valóságot és annak következményeit elleneznünk kell, meg kell változtatnunk, és át kell alakítanunk.”

RWF processus conf.: „Itt az idő!” 2004

Megvalljuk, hogy tévesen azt hittük: a piacgazdaság és a pénz hatalma hozza el a békét, biztonságot, illetve az éhezéstől és a betegségtől való megszabadulást. Beismerjük, hogy teremtés elvét (I. Mózes 1.) az élet meghódításaként, legyőzéseként, kizsákmányolásaként, kiszípolozásaként és elpusztításaként értelmeztük – különösen a nők és a Föld esetében –, hogy tévesen a teremtés gazdasági intézőinek hittük magunkat. Szánjuk és bánjuk azt a hiedelmünket, hogy a neoliberális kapitalizmus jelenti a megoldást a világ problémáira.

Visszautasítunk minden gazdasági, politikai és katonai hatalmi igényt, amely kikezdi az Isten mindenhatóságát az étellel kapcsolatban. Elutasítjuk, hogy a nagytokés tulajdonosok Isten adományait, amelyek minden embernek járnak, a saját hasznuk növelése érdekében kizárólagos tulajdonként kisajátítsák, a közjavakat megkárosítsák, mivel ez ellentmond annak, hogy csak Istennek van mindenható tulajdonjoga mindenk fölé. Elutasítjuk azt a gondolatot, hogy az emberiségnek korlátlan joga van a természet leigázásához.

Kinyilvánítjuk hitünket abban, hogy Isten akarata a teremtett világ fenntartása. Hittel valljuk, hogy az Isten mindenható uralma azt jelenti, hogy Isten minden teremtményt méltósággal áldott meg és arra teremtett, hogy a többiekkel együttműködve éljen. Valljuk, hogy Isten szövetséget kötött az egész teremtéssel (Ter 9.8-12) Ezt a szövetséget Isten kegyelmének ajándéka pecsételte meg, ajándék, mely nem adható el a piacon (Iz. 55.1). Isten szövetsége túl van és ellene van minden szerződésnek, mely az uralom és a kizsákmányolás jogán alapul. Olyan mindent magába foglaló szövetség ez, amelyben a szegények és kizsákmányoltak Isten megkülönböztetett társai. Minden teremtmény áldott és részese ennek a szövetségnek.

Megvalljuk bűnünket a neoliberális kapitalizmusban, amely kirekeszti a szegényeket és sebezhetőket az élet teljességéből. Vallunk azokról, akiket mi rekesztünk ki osztályuk, rasszuk, nemük, sérültségük, nemi érdeklődésük vagy nemzetiségük miatt.

Elutasítjuk a visszaélést Isten szövetségének bibliai felfogásával bármely csoport vagy nemzet által abból a célból, hogy másokat ideológiai vagy politikai alapon kirekesszen. Elutasítjuk a katonai, politikai és gazdasági uralmat. Elutasítjuk az ideológiai vagy politikai visszaélést az Írással és a keresztyén hittel az uralom bármely formájának igazolására.

Kinyilvánítjuk, hogy Isten szövetsége az egész teremtést meghívta arra a kapcsolatra, amelyet közös életben való részvétel jelent. Kinyilvánítjuk, hogy arra kaptuk Istentől a szabadságot, építsük, óvjuk és őrizzük az egész teremtést. (Ter 2; 1Kor 10.23-26)

XVI. Benedek pápa, Caritas in veritate, 2009:

A fejlődés ... szoros kapcsolatban van *azokkal a kötelességekkel, amelyek az embernek a természethez fűződő kapcsolatából* fakadnak. Ez ... számunkra a szegényekkel, az eljövendő nemzedékekkel és az egész emberiséggel szembeni felelősséget jelenti.

Tudatában kell lennünk annak a nagyon komoly kötelezettségünknek, hogy a következő generációknak Földünket olyan állapotban kell átadnunk, hogy ők is méltó módon élhessenek, és képesek legyenek tovább művelni azt.

Az Egyház felelősséget visel a teremtésért, és ezt a felelősséget nyilvánosan is érvényre kell juttatnia. Ha pedig ezt teszi, nem csak a földet, a vizet, a levegőt kell védelmeznie, amelyek mind hozzátartoznak a teremtés adományához. Az embert kell védelmeznie mindenekelőtt, saját önpusztítása ellenében.

Ferenc pápa az ENSZ-vezetőknek:

“A Fenntartható Fejlesztési Célokat bátran és nagylelkűen kell kitűzni, és megvalósítani, hogy valódi hatással legyenek a szegénység és éhezés rendszer-szintű okaira, szerkezeti gyökereire, jelentős eredményt érjenek el a környezet védelmében, emberhez méltó, jövedelmező munkát teremtsenek mindenkinek, és biztosítsák a család kellő védelmét, hisz a család az ember és a társadalom fejlődésének lényeges eleme.

(...)

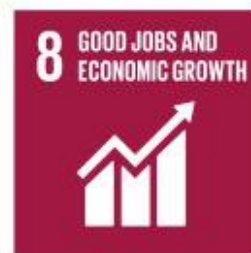
Munkálkodjanak együtt a világ erkölcsi mozgósításán a testvériség és szolidaritás eszméjének terjesztésén és valóra váltásán, a legszegényebbek javára.”

(Róma, 2014 május)

17 Sustainable Development Goals

- End poverty in all its forms everywhere
- End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture
- Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages
- Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all
- Achieve gender equality and empower all women and girls
- Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all
- Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all
- Promote sustained, inclusive and equitable economic growth, full and productive employment and decent work for all
- Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and innovation
- Reduce inequality within and among countries
- Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable
- Ensure sustainable consumption and production patterns
- Take urgent action to combat climate change and its impacts
- Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development
- Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and biodiversity loss
- Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels
- Strengthen partnerships for sustainable development

#GLOBALGOALS

for all

it and

novation

ent

ests, combat

: for all and

velopment

**Társadalmi (szociális) minimum,
anyagforgalmi maximum;
avagy
igazságosság és
biztonság**

